

Vida Forčič

DOGODIVŠČINA OB Legendarni meji

ROBERTA BUSECHIAN, NEDOLŽNE OČI
Svinčnik na papirju,
izdelano na likovnem krožku Skk 2008

Pred nekaj dnevi sem se odpravila na pošto v sosednjo vas. Čez mejo. Neprijetno me je presenetil pogled na velik policijski kombi in na policiste v lepo opravljenih uniformah, ki so pregledovali dokumente. Pravi stari časi. Kaj storiti? Niti pomislila nisem bila, da bom potrebovala osebno izkaznico za tako kratko pot ... pa se zdi, da bi jo morala imeti s sabo, ker se nikoli ne ve ... Prav gotovo je zelo pomembno, da ima italijanska policija stalno možnost vpogleda v moje dokumente, seveda, saj

je jasno, da je meja velika stvar ...

Ob približevanju meji sem bliskovito izračunala možnosti, ki sem jih imela. Iti nazaj po dokument? Reči, da sem ga pozabila? Hm, pomislila sem, da je resnica najlažja in najprimernejša stvar. Policaju sem prijazno povedala, da nisem niti pomislila, da bi vzela s sabo osebno izkaznico za na pošto. No, kaj pa mi je on odgovoril? Pričakovala sem, da mi bo rekel, da bi jo morala vedno imeti s sabo, in podobno. Pa ne. Rekel je: no, zame ni problema, sploh ni problema, ampak to je boljše zate, da jo imaš, ko greš v Slovenijo. Če te tam ustavi policija, boš morala plačati 400 evrov. To ti povem le v tvojo korist, v Sloveniji moraš plačati 400 evrov ...

In še velikokrat je to ponavljal »400 evrov, tvoja korist, ven iz Italije ...«. Katastrofa, bi si človek mislil. Štiristo evrov, to res ni malo!

Slučajno pa me je takrat prešinila misel, da nisem v tisti mirni obmejni vasi nikoli videla policije, ki bi pregledovala dokumente. In zakaj bi jih sploh morala? Pri meni res ne bi nikoli odkrila nič prepovedanega in sumim, da niti pri drugih. Tako sem rekla: »Brez skrbi, prevzamem odgovornost za tistih 400 evrov, če me ustavi slovenska policija, in grem na pošto.«

Seveda se je ta velika nevarnost izkazala za popolno puhlico. Po dvajsetih minutah sem bila že spet na meji. Isti policaj pa doda: »Veš, pravim ti za tvoj interes, da boš vedela za naslednjič ... plača se 400 evrov ...«

Po pravici povedano: večkrat si zaželim, da bi ljudem, ki živijo v »notranjosti« države, ustvarili mejne prehode med njihovimi vasmimi. Da bi jim neznanec, ki niti ne govori njihovega jezika, rekel: »Pazi se, za tvojo korist ti povem: v tujini plačaš 400 evrov, če si brez osebne izkaznice. Najbolje bo, da si jo kar z lepilom prilepiš na čelo, tako ne boš nikoli imel težav ...«

Res si želim, da bi ljudje kmalu ugotovili, kako je to bedno.

Vida Forčič

Preživeti tri ustvarjalne dni s kreativnimi delavnicami (letos: veslanje, potapljanje, izdelovanje robotov, kuhanje, priprava inštalacije ...), debatami, izleti (letos z barko) in s pletenjem novih prijateljstev ... To je Draga mladih, srečanje mladih iz zamejstva, zdomstva in Slovenije, ki poteka že 19 let in ki se bo letos selilo pod prijateljsko koprsko sonce. Forum Draga mladih na temo **Inovativnost in kreativnost mladih** se je začel v petek, 10., in je trajal do nedelje, 12. julija. V krasno prenovljenih prostorih nekdanjih zaporov oz. samostana sv. Ane ga je gostilo središče Rotunda.

Na zgoraj omenjeno temo je potekalo več srečanj: petkov uvodni večer (10. julija) z gostom **Japcem**

Jakopinom, mednarodno priznanim snovalcem bark, sobotna okrogla miza, ki so jo oblikovali mlada in priznana pevka **Tinkara Kovač**, priljubljeni gledališki igralec in avtor **Gregor Čušin**, izumitelj

Peter Florjančič, ki ima več kot 400 priznanih patentov – med katerimi so tudi razpršilec za parfume in okvirčki za diapozitive – ter mladi znanstvenik in profesor na standfordski univerzi, specializiran za umetno inteligenco, **Jure Leskovec**.

Mlade zanima z gosti predebatirati o tem, kakšno vlogo bodo v razvoju slovenskega prostora in Evrope odigrale nove generacije z doprinosom svojih idej, s svojo ustvarjalnostjo in s svojim inovativnim zagonom. Zanima jih tudi, ali – in v kolikšni meri – Slovenija in države, v katerih živijo slovenske manjšine, spodbujajo mlade k inovativnosti tako v znanosti kot v kulturi. Ali države oz. njihovi šolski, univerzitetni sistemi, znanstvene ter kulturne institucije iščejo mlade z novimi in inovativnimi zamislimi, ali investirajo vanje, ali jim nudijo možnost izpopolnjevanja, vključevanja v pomembne projekte, možnost uveljavitve in službe?

Odgovori na ta vprašanja niso pomembni samo za mlade same, ampak tudi za prihodnost in razvoj držav samih, kar je še posebej razvidno v sedanjem času splošne gospodarske krize. Zato so mladi tem temam posvetili nekatere delavnice. Na debatni so tudi pripravili izhodišča za zaključno okroglo mizo, ki je bila v nedeljo, 12. julija ob 10. uri. Ta okrogla miza je bila prav posebne vrste. Vloge predavateljev in poslušalcev so prvič »provokativno« zamenjane: okroglo mizo so namreč oblikovali udeleženci Drage mladih sami. Ugotovitve, razmišljanja, izzive, zaključke, do katerih so prišli na 3-dnevnem druženju in debatanju,

**Koper,
10. do 12. julija
2009**

**Nova prijateljstva
in prijetno
druženje mladih ob
razmišljanju o
inovativnosti in
ustvarjalnosti**

Živa Kušče – organizatorka Drage mladih za društvo MOSP (Trst):

Draga mladih ni samo forum za mlade, ampak je tudi čudovita priložnost za sklepanje novih prilateljskih vezi s Slovenci s celega sveta. Tema ustvarjalnosti in inovativnosti ponuja neskončno možnosti za pogovor na okroglih mizah in duhovno obogatitev vsakega posameznika.

Seveda pa bo preostali čas namenjen sprostivni in zabavi. Morje in turistični značaj Kopra nudita možnost za pester program delavnic, piknik na barki ter glasbene prireditve. Se vidimo na Dragi mladih!

Urška Vižintin – organizatorka Drage mladih za središče Rotunda (Koper):

Drago mladih sem vedno poznala "od daleč". Lani sem se je prvič zares udeležila in moram reči, da me je pozitivno presenetila. V času treh dni sem v Gorici in Novi Gorici spoznala res super ljudi, se udeležila zanimivih delavnic in okroglih miz. Draga mladih vedno združuje koristno z zabavnim. In verjamem, da bo tudi letošnja Draga mladih, ki bo potekala v Kopru, pozitivno presenetila. Mladi, morje, zabava ter seveda zanimive delavnice in okrogle mize z izjemnimi gosti... – vse to boste našli, če se boste udeležili Drage mladih 2009. Vabljeni!

so predstavili gostom – predstavnikom političnega, univerzitetnega, kulturnega sveta, časnikarjem, upraviteljem, vzgojiteljem, staršem ter vsem, ki jih je zanimalo, kakšna stališča so zavzeli mladi do teme vloge inovativnosti in ustvarjalnosti v razvoju bodoče slovenske družbe.

Iz okrogle mize, ki jo je vodil Matia Mosenich, (in sprejete deklaracije) je izšlo, da želijo biti mladi s svojimi idejami protagonisti. Zato zahtevajo šolski in izobraževalni sistem, civilno družbo ter delovno okolje, ki bi jih spodbujali k inovativnosti in ustvarjalnosti ter ki bi nagrajevali kakovost dela.

« Draga mladih je izjemno lepo uspela. Okrog 60 udeležencev (iz Slovenije, Italije in Avstrije, v nedeljo pa je bila na obisku skupina slovenskih maturantov iz Argentine), je bilo navdušenih nad programom, gosti (izjemno zanimivi, živahni in duhoviti) in gostoljubjem!

Prvi teden septembra se ponovno srečamo na Festivalu Drage mladih na Opčinah!

19. DRAGA MLADIH

Forum za mlade

ustvarjalnost in inovativnost

19. DRAGA MLADIH – »POZOR VISOKA NAPETOST«

Središče Rotunda, Koper
od 10. do 12. julija 2009

PETEK, 10. julija 2009

- 14.00: *Prihod, prijava (Središče Rotunda, Koper) in nastanitev (Dijaški dom Koper).*
- 18.00: *Izlet z barko (piknik), spoznavni popoldan.*
- 21.00: *Večer z gostom Japcem Jakopinom (bivši profesor na ljubljanski medicinski fakulteti, snovalec bark in soustanovitelj slovenskega podjetja Seaway).*

SOBOTA, 11. julija 2009

- 10.00: *OKROGLA MIZA »Od inovativnosti do ustvarjalnosti«.*
- Gostje: *Tinkara Kovač (pevka, glasbenica), Gregor Čušin (gledališki igralec,*

- 10.00: *OKROGLA MIZA »Inovativnost in ustvarjalnost mladih« – predstavitev mnenj udeležencev vabljenim gostom in sprejem deklaracije Drage mladih.*
- 13.00: *Kosilo.*
- 14.00: *Zaključek, kopanje.*

19. DRAGA MLADIH
Forum za mlade
ustvarjalnost in inovativnost

Koper,
10. do 12. julij
2009

www.dragamladih.org

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
GRAD ZA MLADINO

GRAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVI IN PO SVETU

NOVO IN STARO PO VOLITVAH

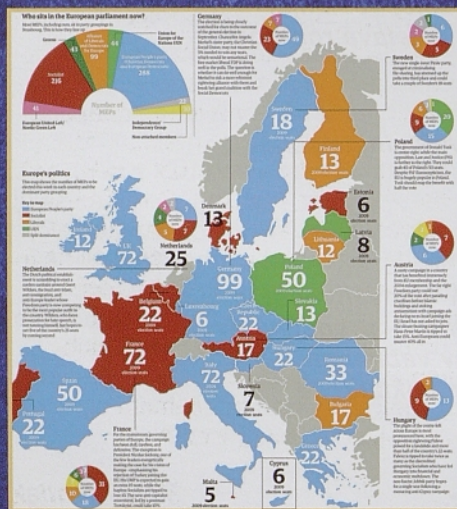
Junij je mimo in z njim volitve: evropske, občinske ter referendum. Več slovenskih občin je zamenjalo ali potrdilo svoje upravitelje, večjih presenečenj ni bilo, rezultati so bili v glavnem pričakovani. Istega dne (pravzaprav v istih dveh dneh) so volivci lahko volili svoje predstavnike v Evropski parlament. V glavnem so v večini članic Evropske unije dosegle zelo dober uspeh desničarske stranke, nekatere bolj, druge pa manj pričakovano. V Italiji je Ljudstvo svoboščin dobilo pribl. 35 % glasov (29 izvoljenih predstavnikov v Evropski parlament), Demokratska stranka pribl. 26% (21 izvoljenih predstavnikov), Severna liga pa je dosegla kar 10% glasov (9 izvoljenih predstavnikov). Berlusconi je pričakoval še večji uspeh svoje stranke, a podvig, ki ga je napovedoval, mu ni uspel. Še vedno pa ostaja brezno med Ljudstvom svoboščin in Demokratsko stranko, brezno, ki ga ne bo lahko zapolniti, čeprav nenehni škandali znajo Berlusconiju zelo škodovati. Tajniku Demokratske stranke Franceschiniju je vendar uspelo doseči dober rezultat, ki me je osebno celo presenetil.

Desno zgoraj: Evropski parlament; med mnogimi odločitvami, ki jih sprejemajo evropski poslanci, je na primer zakon o biološkem, tradicionalnem ali genskem pridelovanju (spodaj); število poslancev za vsako državo članico EU in njihova politična usmeritev (spodaj).

Volilna udeležba na zadnjih volitvah je bila zelo nizka, le 43,1%. Volilna udeležba v Sloveniji je bila 28,33%, kar je med najnižjimi v Evropi. Prva stranka v državi je SDS, SD je tudi izvolila 2 predstavnika, čeprav je razlika med SD (18,45%) in SDS (26,92) očitna. Stranka Socialnih demokratov (SD) premiera Pahorja je dosegla slab rezultat tudi zaradi krize v Sloveniji, kjer se pojavlja stališče, da s premierom Janšo ni bilo tako slabo. Kljub številnim aferam hujše krize v vladni večini še ni, vendar bo moral biti Pahor v prihodnje vse bolj oprezen. Po enega poslanca so izvolile tudi NSi, LDS in Zares. Skoraj 17% glasov so dobile stranke, katerim pa ni uspelo izvoliti svoje predstavnike. Predvsem v nekaterih novih državah članicah se prebivalci ne zavedajo pomena Evropskega parlamenta, ki sprejema odločitve o zakonodaji, katero bodo potem morale spoštovati vse države članice, in odloča tudi o porazdelitvi evropskega proračuna, ki letno znaša preko 130 milijard evrov. Skratka, delo Evropskega parlamenta se lahko zdi nezanimivo in daleč od naše vsakdanjosti, v resnici pa dejansko vpliva na naše življenje: kadar gremo v trgovino po nakupih, na policah dobimo prav tiste izdelke, ker so tako odločili v Bruslju. Če bili bi ljudje bolje seznanjeni s tem, kar dela Evropski parlament, bi bolj številno odšli na volišča in tako zvišali volilno udeležbo.

Nezanimiv je bil referendum o spremembi volilnega zakona. Udeležila se ga ni niti četrtnina volilnih upravičencev. Vse to pa je tudi nekaj stalo. Če bi referendum priredili istega dne kot evropske volitve, bi državna uprava prihranila nekaj sto milijonov evrov. Uporabila bi jih lahko za pomoč potresencem v Abrucih ali pa za reševanje ekonomske krize. So pa "izginili" na voliščih. Tudi to je demokracija ...

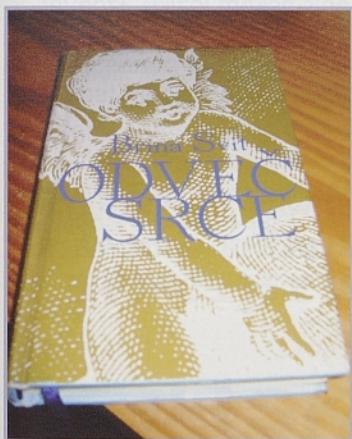

»Kajti vsak spomin ima svoj vonj, vsak spomin je najprej parfüm,« je osrednja misel, esenca, ekstrakt romana *Odveč srce*, ki bralca že od prve strani omami s prefinjenim in obenem intrigantno ležernim vonjem pariških ulic ter s primesjo pomirjujočega in domačega vonja slovenskega Bleda.

Brina Svit: ODVEČ SRCE

S tik dveh različnih svetov, kakršna predstavljata Pariz in Bled, ustvarja ozadje dogajanja četrtega romana Brine Švigelj-Mérat, poznane tudi kot Brine Svit. Avtorica izjemno priljubljenih in cenjenih romanov, med katerimi *Con brio* (1998), *Smrt slovenske primadone* (2000), *Moreno* (2003) in *Coco Dias ali Zlata vrata* (2008),

nemalokrat postavlja v središče svojih pripovedi osebe, ki se ne le gibljejo tako v francoskem kot tudi slovenskem okolju, temveč so to običajno ženski liki, ki tako kot pravi zase, čutijo dvojno narodnostno identiteto, francosko ter slovensko obenem. In četudi bi se na tem mestu želeli izogniti primerjavi med pisateljičinim življenjem in življenjem njenih literarnih oseb, je vzporednost obeh in prežetost enega z drugim v tem primeru preočitna, da ne bi vsaj

namignili nanjo. Brina Svit se je namreč pred nekaj manj kot tridesetimi leti preselila iz Ljubljane v Pariz, s čimer se je njeni slovenski identiteti ob bok postopoma postavila še francoska, kar je čutiti tako v vsebini kot tudi jeziku in slogu njenih

Brina Svit.

romanov, ki spajajo francosko nonšalantnost s slovensko minucioznostjo. Od kratke zgodbe *Poletje, ko je imela Marina telo*, napisane leta 2001 za poletno prilogo časnika *Le Monde*, se je lotila pisanja romanov v francoskem jeziku, ki že od vsega začetka izhajajo pri ugledni francoski založbi *Gallimard*. Svoja literarna dela avtorica običajno sama prevede v slovenščino, pri čemer jih poskuša popraviti in izpiliti.

Tak primer je tudi ljubezenski roman *Odveč srce*, ki je leta 2006 nastal v francoščini kot *Un cœur de trop* in bil šele nato prestavljen v slovenski jezik. V njem je avtorica nepogrešljive »svitovske« sestavine, in sicer Pariz, Slovenijo in Ljubzen, začinila s tenkočutno pozornostjo, namenjeno detajlom, drobnim manijam in strastem, ki prepričljivo oživljajo literarne like. Posebno mesto pa je namenila opisu raznih vonjev, ki zgodbi vdahnejo ravno pravo mero zasanjanosti, ne da bi vzdušje prestopilo meje do-

brega okusa in tako zavedlo pripoved, ki se začne nekega jutra v neki kuhinji sredi Pariza, v osladnost. V kuhinji sedita štiriinštiridesetletna Lila Sever, Slovenka, ki se ukvarja z izdelovanjem parfümov in živi z možem ter s sinom v Parizu, ter njena najboljša prijateljica Simona, ki ji mora povedati nekaj zelo pomembnega, česar ji mož Pierre ni bil zmožen. Oviti v jutranjo tišino vsaka zase razmišljata o preteklosti. Simonin spomin ostaja predvsem na poletno pregreth pariških ulicah izpred dvajsetih leti, v času ko je Lila spoznala svojega moža oziroma se zaljubila v Pierra, ki je bil tedaj Simonin fant in edini možki, ki ga je Simona kdajkoli resnično ljubila. Lilin spomin, prepojen z vonji, pa seže le tri mesece nazaj v čas, ko je odpotovala v Ljubljano in se po pogrebu svojega očeta zaradi spleta okoliščin znašla na Bledu, kjer ji je oče zapustil hišo. Na Bled je prišla prepričana, da bo ta kraj, ki se ji je zdel od vselej kičast, kmalu zapustila, toda njene načrte je spremenilo srečanje z možkim, ki je dišal po travniku, soncu, drhtečem zraku in v katerega se je zaljubila. Med prebiranjem očetovega dolge novele ali kratkega romana z naslovom *Odveč srce*, ki ga je v rokopisu našla med srajcami v očetovi hiši, pa je odkrila, da se je tudi njen oče pred nekaj več kot štiridesetimi leti znašel v podobno nerazvozljivem in bolečem ljubezenskem trikotniku, prisiljen odločiti, katero od dveh ženskih src v igri je bilo odveč. In kaj se je nazadnje odločil? Kaj pa Lila? Katero srce se je izkazalo, da je zanjo odveč? In pravzaprav, kaj ji mora pomembnega povedati prijateljica?

Vprašanja, ki se razvijajo preko lahkotnosti kratkih poglavij ritmično pisane zgodbe, a dodelanega in poetičnega jezika, najdejo odgovore v zadnjih poglavjih romana, ki ga je nepričakovano hitro konec in pušča priokus nedokončanosti, ki dopušča bralcu, da sam dopolni sliko. Pripoved o krhkosti čustev, ki delajo človeka vselej enako ranljivega ne glede na njegovo starost, družbeni položaj, izobrazbo ali kakršnokoli navidezno gotovost, se izteče s tolažilnimi besedami, da ne glede na odgovore, ki jih dobijo vsa ta vprašanja, ne glede na »izide« ljubezenskih razmerij, »vendar ni nikoli srca, ki bi bilo odveč v našem življenju«, a v romanu samem se izkaže, da ni tako ... kaj šele v resnici.

V okviru društva Mladi v odkrivanju skupnih poti deluje med drugimi tudi mednarodni krožek. Ta skrbi za stike in prijateljstva med mladimi različnih evropskih manjšin. Predstavniki MOSP-a se tako kot zastopniki slovenske manjšine v Italiji vsako leto udeležujejo različnih mednarodnih seminarjev in izmenjav med mladimi različnih manjšin. V tem okviru se je Matej Susič letos pridružil prav posebnemu pevskemu zboru, ki je nastal samo za teden dni, sestavljali so ga mladi iz različnih koticov Evrope, tako da so se v njem prepletali različni jeziki – »Voices of Europe«, ki pa so imeli skupni imenovalc, saj so bili jeziki različnih evropskih manjšin.

Na tej strani, spodaj: glavni in najstarejši trg v Flensburgu in pevci po vajah (foto M. Susič).

Desno: prvi koncert skupine Voices of Europe (foto M. Susič).

Na desni strani, z leve zgoraj v smeri urnih kazalcev: pristanišče vzdolž flensburškega fjorda (foto M. Susič); nasmejani obrazi (foto M. Susič); razobešene fotografije udeležencev (foto Zuzana Ferkova); dirigent Peter Shannon (foto Zuzana Ferkova); med koncertom v šoli v Schleswigu (foto Zuzana Ferkova); pevci med intenzivnimi vajami (foto Zuzana Ferkova).

► Matej, kdo si je zamislil projekt »Voices of Europe«?

► Nastal je kot pobuda manjšinske mladinske organizacije Youth of European Nationalities (YEN) s ciljem, da zbere mlade pevce in ljubitelje glasbe na intenzivnem enotedenskem pevskem seminarju in na zaključnem koncertu. Pesem je od vedno priljubljena in važna komponenta manjšinskih jezikov in kultur. Na tradicionalnih srečanjih YEN-a (kot sta velikonočni in jesenski seminar) so namreč tudi manjšinske pesmi rade prišle na dan na izletih, pri obedih ali na sprostivnih večerih.

► »Voices of Europe« torej letos ni potekal prvič. Kdaj in kje se je vse začelo?

► Začetki projekta segajo v leto 1997, ko je retoromanska manjšina prvič organizirala in gostila skupino mladih pevcev v Domatu v Švici. Že takratnega seminarja se je MOSP udeležil s svojimi predstavniki! Od takrat se je zbor selil po celi Evropi, od Nizozemske do Budišina, od Balatona do Sankt Peterburga.

narodne pesmi, a tudi nekaj modernih skladb in sodobnih predelav narodnih pesmi. Tako smo pevci naštudirali pesmi vseh zastopanih manjšin in se naučili nekaj kitic v vsakem manjšinskem jeziku. Izgovarjava seveda ni bila perfektna, ampak lahko se ponašamo, da redko kdo se v enem tednu loti

Predstavniki MOSP-a Matej Susič na mednarodnem pevskem seminarju VOICES of EUROPE

PESEM

► Kje, kdaj in kako je potekal letošnji seminar?

► Potekal je od 1. do 8. junija pri Flensburgu, mestu na meji med Nemčijo in Dansko, v gosteh danske manjšine v Južni Šleziji (Süd Schleswig). Organizatorji so bili člani SdU (Sydslesvigs danske Ungdomsforeningen), mladinske organizacije danske manjšine v Nemčiji, in so pevcem pripravili prostor v danski šoli v vasi Jarupslund. Zbor je sestavljalo okrog 25 pevcev iz 8 evropskih manjšin, in sicer Slovenci iz Italije in Koroške, nemci iz Rusije in Madžarske, Vlahi iz Makedonije, Lužijški Srbi in domači Danci iz Nemčije; kot zborovodja pa je že tretjič iz ZDA prispel profesionalni dirigent irskega porekla Peter Shannon.

► Kako je zaživel mednarodni zbor? Katere pesmi ste prepevali?

► Vsaka manjšina je s sabo prinesla nekaj pesmi v lastnem jeziku, večinoma tradicionalne

toliko različnih jezikov! Poleg teh pa je dirigent Shannon pripravil tudi poseben sklopek znanih Beatlesovih pesmi, ki so ob klavirski spremljavi znale najprej navdušiti pevce, potem pa res vžgati tudi vse poslušalce.

« > **Višek pevskega seminarja so seveda predstavljali koncerti ...**

> Seveda. Ob koncu tedna smo najprej nastopili na šoli, ki nas je gostila, naslednji dan pa smo se odpeljali najprej v Eckernförde in popoldne še na nastop v mestu Schleswig. Za zaključni koncert pa smo v nedeljo popoldne nastopili na odru na stadionu v Flensburgu pred približno 4000 poslušalci.

Za dansko manjšino je bila to posebna priložnost. Ravno takrat je v deželi potekal vsa-

15.000 obiskovalcev) in ob prisotnosti ministrov, političnih in kulturnih predstavnikov iz dežele in iz sosednje Danske dokazujejo, da so močno prisotni in aktivni na teritoriju. »Voices of Europe« je letos pomenila veliko obogatitev teh praznovanj, ne samo zaradi prisotnosti take palete predstavnikov ostalih evropskih manjšin, ampak tudi zaradi živahnosti in veselja, ki smo ga prinesli s sabo. Baje da so ta praznovanja večinoma dolgočasna sosledica govorov in zelo mirna ter odmaknjena prireditve; z našo živahnostjo pa je proslava zaživela in kljub slabemu vremenu so se nas veselili ter z nami prepevali Beatlese prav vsi, od najmlajših do najstarejših poslušalcev.

> **Kaj je predstavljala zate ta izkušnja?**

Česa se boš najraje spominjal?

> Najlepše zadoščenje in največji uspeh predstavlja tista nevidna vez, ki se ustvari med prijatelji. »Voices of Europe« ni za pevce samo teden intenzivnega dela, ni deset novih pesmi, ni zaključni koncert ... Je predvsem nova lepa izkušnja, življenje v drugem manjšinskem okolju, spoznavanje drugih stvarnosti, še najbolj pa nova prijateljstva, ki jih bomo vedno skrbno hranili v srcih.

(foto Zuzana Ferkova)

(foto Zuzana Ferkova)

EVROPSKIH MANJŠIN

*hrinaša živahnost
in veselje*

koletni sklop praznovanj in proslav z imenom Årsmøde, to je vsakoletno srečanje Dancev, ki od leta 1921 z množično udeležbo (okrog

(foto Zuzana Ferkova)

(foto Zuzana Ferkova)

EASTER SEMINAR 2009

Od 3. do 10. aprila je v Modri v bližini Bratislave potekal velikonočni seminar Mladine evropskih narodnih skupnosti. Gostila ga je organizacija IkeJa-KDJ, ki vključuje mlade pripadnike nemško govoreče skuposti iz Slovaške. Tokrat je bil seminar posebno pomemben, ker je hkrati prav organizacija MENS praznovala 25. obletnico ustanovitve, daljnega leta 1984 na Knivsbjergu na Danskem. Tedaj so se mladi, ki so bili do tedaj organizirani v mladinskem odseku krovne organizacije FUEN (Federal Union of European nationalities), odločili, da se od nje odcepijo in ustanovijo novo, bolj dinamično in neodvisno organizacijo. Tako je pred petindvajsetimi leti nastal MENS oziroma YEN (Youth of European Nationalities). Od ustanovitve do danes se je YEN razvijal in iz skromne amaterske organizacije postal to, kar je danes: MENS šteje sedemintrideset članic, ki pripadajo evropskim manjšinam, od Kataloncev v Španiji do Nemcev v Rusiji in Aromuncev v Makedoniji.

Na letošnjem seminarju so izpeljali do konca posege v strukturo MENS-a, v njegove odbore in statut. Po dvoletnem načrtovanju smo na občnem zboru dokončno odobrili in sprejeli vse novosti, ki so in bodo še naprej korenito preobrazile MENS, odpravile strukturne pomanjkljivosti in spremenile delovne procedure, ki niso bile več kos potrebam mednarodne organizacije s sto petdeset tisoč člani.

Prva dva dneva sta bila posvečena proslavljanju jubileja, na katerega so bili povabljeni vsi bivši člani odbora zadnjih petindvajset let, med njimi tudi Matej Susič in Matjaž Jaklič, tržaška Slovenca, ki sta v preteklosti zasedala mesto podpredsednika in pripomogla k rasti YENA. Res je bilo zanimivo ugotoviti, kako je organizacija iz leta v leto rasla in kako se še vedno širi in vabi v svojo sredo nove manjšine iz celotnega območja Evrope pa tudi kako se je sama organizacija razvila iz "amaterske" skupine mladih s podobnimi zanimanji in občutki pripadnosti in na žalost ogroženja v moderno, dinamično in profesionalno organizacijo.

Po dveh dneh uradnega praznovanja obletnice, ki je vsem udeležencem vtilo obilico pozitivnega elana in volje do dela in angažiranosti, se je začel opera-

tivni del seminarja. Na sporedu je bilo veliko število delavnic, od katerih so bile nekatere namenjene starejšim članom, namreč tistim, ki so že več let včlanjeni v MENS, druge pa namenjene novim članom, ki so se prvič udeležili srečanja. V primerjavi s seminarji iz prejšnjih let tokrat ni bilo na dnevnem redu centralnega komiteja; zaradi tega so se udeleženci zbrali v več delovnih skupinah, ki so sestavile poročilo o delovanju in dosežkih preteklega leta ter načrtovale projekte za leto 2009 in 2010.

Kateri so torej cilji in projekti MENS-a? Najprej je treba napovedati že tradicionalne dogodke, začenši z zborovskim seminarjem Voices of Europe, ki je potekal v začetku junija pri danski manjšini v Nemčiji. Poletje pa bo v znamenju mladinskih izmenjav, ki se bodo odvijale po celi Evropi in katerih je vsako leto več. Težko pričakovan je letošnji jesenski seminar, ki ga bobo v začetku oktobra letos prvič organizirali Severni Frizijci iz Nemčije. Temu seminarju bo sledilo srečanje slovanskih manjšin pri Lužiških Srbih v vhodni Nemčiji, ki je sicer nastalo na pobudo FUEN-a, a se ga YEN že vrsto let udeležuje in ga popestri z velikim številom delavnic, predavanj in aktivnosti, ki kažejo na njegovo aktivnost in marljivost.

Glavni dogodek seminarja na Slovaškem je bil občni zbor, na katerem so udeleženci predstavili celotno dogajanje preteklega tedna in preteklega leta. Občni zbor je najvišji organ v YEN-u in lahko odloča o vsem, kar zadeva YEN in njegovo prihodnost. Tako je bilo tudi tokrat, saj je bilo na dnevnem redu veliko pomembnih točk, o katerih je bilo treba glasovati. Na volitvah smo glasovali o programu za naslednje leto, za gostitelje naslednjih seminarjev in pa seveda za nove člane odbora. Prava točka je najbolj pričakovana in pogosto predstavljena kritični moment vsakega občnega zbora. Tudi letos je obveljalo nenapisano pravilo, da občni zbor traja do dvanajst in več ur, na koncu pa se kot vedno občni zbor dobro izide in

pusti v udeležencih prijetno počutje in voljo do zabave, ki se zadnji večer nadaljuje do sončnega vzhoda, pozdravov, smeha, solz in sladko grenke poti domov.

Zgoraj: ogled Bratislave (foto Matej Susič).

Desno: predsednica Hester med občnim zborom (foto Zuzana Ferkova).

